

واکسیناسیون

واکسن زدن یعنی تزریق ویروس ضعیف یا کشته شده یک بیماری به بدن، پس از تزریق واکسن، در بدن انسان «پادزهر» ساخته می شود که با ویروس بیماری وارد نبرد شده و آن را خنثی میکند.

برنامه واکسیناسیون کشوری ایران برای کودکان از بدو تولد بصورت زیر تعیین شده است.

واکسن	برنامه
ب-ت ژ، هپاتیت ب، فلج اطفال خوراکی	بدو تولد
پنج گانه (سه گانه + هپاتیت ب + هموفیلوس آنفلونزا)، فلج اطفال خوراکی	۶، ۱۲، ۱۸ ماهگی
MIMIR	۲۱ ماهگی
یادآور اول سه گانه، یادآور فلج اطفال خوراکی، MIMIR	۸۱ ماهگی
یادآور دوم سه گانه، یادآور فلج اطفال خوراکی	۶ سالگی

واکسن نزدن به کودک چه خطری دارد؟

واکسن نزدن کودکان سبب ایمن نشدن آن ها در برابر بیماری ها و خطر بالای ابتلا به آنها می شود. از طرف دیگر این افراد علاوه بر تحمل رنج بیماری و عوارض آن، سبب انتشار بیماری در جامعه و تهدید سلامت دیگران خواهند بود، به همین علت باید همه خانواده ها را به واکسیناسیون به موقع تشویق کرد.

آیا یکبار واکسن زدن کودک کافی است؟

خیر، فقط واکسن سل یکبار زده می شود، بقیه واکسن ها برای این که بتوانند ایمنی مناسب در کودک ایجاد کنند باید چند بار و طبق برنامه توصیه شده تزریق شوند.

نکاتی در رابطه با واکسینا سیون بدو تولد

*بعد از واکسینا سیون بدو تولد نوزاد تب نمی کند و نیاز به هیچ دارویی ندارد.

*محل واکسن ب-ت-ژ (بازوی چپ) ممکن است دو سه هفته بعد از تزریق شروع به زخم شدن و چرک کردن بکند که احتیاج به مراجعه به پزشک و استفاده از دارو نمی باشد مگر در موارد شدید که باید به پزشک مراجعه کنید.

*به هیچ وجه جای واکسن فشار داده نشود.

*از گذاشتن حوله، کیف آب گرم، لیف و هر نوع ماده دیگر بر روی محل واکسن جدا خودداری شود.

*حمام دادن نوزاد بعد از واکسینا سیون ممنوعیتی ندارد.

*در صورت استفراغ نوزاد در کمتر از ۱۰ دقیقه بعد از خوردن واکسن، مجدداً به واحد واکسیناسیون مراجعه کنید.

بعد از انجام واکسیناسیون کودک چه باید کرد

۱- درباره علایم حساسیت کودک به واکسن، اطلاعات مناسبی را کسب کنید. این اطلاعات سبب می شود تا شما به محض مشاهده این گونه علایم در کودک خود، به پزشک او اطلاع داده و مراقبت های لازم را انجام دهید. مشکلات تنفسی، خشن شدن صدا، تورم گلو، احساس ضعف، سریع شدن ضربان قلب، سرگیجه، رنگ پریدگی، بثورات جلدی از جمله عوارضی می باشد که می تواند پس از تزریق واکسن به کودک ظاهر شود.

*هرگز برای کاهش تب کودک، از آسپیرین استفاده نکنید

۲- پس از تزریق واکسن، حدود ۱۵ تا ۳۰ دقیقه در درمانگاه صبر کنید تا در صورت شروع شدن واکنش های آلرژی زا در کودک، سریعاً او را نزد پزشک ببرید. در برخی موارد واکنش های جدی در کودک رخ می دهند که سریعاً نیاز به اقدامات درمانی توسط پزشک دارد و ممکن است هرگونه تاخیر در شروع اقدامات درمانی منجر به فوت زمان شده و کودک را با مشکلات جدی سلامتی روبرو سازد.

۳- در صورتی که علایمی مانند تب در کودک بروز کرد تحت نظر پزشک، به او استامینوفن دهید تا تب کنترل شود. پزشک مقدار استامینوفن را تعیین می کند. می توانید هر ۴ تا ۶ ساعت استامینوفن به او دهید.

معمولاً تب در واکسن ثلاث یا سه گانه (دیفتری کزاز سیاه سرفه) شایع تر از بقیه واکسن ها میباشد که هر ۴ ساعت به ازای هر کیلو وزن بدن کودک ۲ قطره تجویز میشود مثلاً اگر وزن کودکتان ۸ کیلو باشد ۱۶ قطره تجویز می شود.

مراقبت های پس از واکسیناسیون

بیمارستان گلدیس شاهین شهر

تهیه کننده: صدیقه کمانی - سوپروایزر آموزش سلامت

مشاور علمی: خانم دکتر داریس

زمستان ۱۴۰۴ کد پمفلت: NW1-10

تب بوده که در ۱۰ درصد موارد واکسیناسیون وجود دارد ولی در بعضی واکسنها (ثلاث) تا ۵۰ درصد نیز میرسد. در ۱۵ - ۵ درصد کسانی که واکسن سرخک دریافت می کنند واکنش هایی مانند راش و التهاب ملتحمه مشاهده میشود. عوارض متعددی تاکنون برای واکسن ها گزارش شده است که شایع ترین آنها عوارض محل تزریق بصورت تورم و حساسیت و درد موضعی است که گاهی با درجات خفیفی از تب نیز همراه میباشد.

منابع تهیه پمفلت: کتاب نلسون نوزادان، سایت وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی مرکز مدیریت

بیماریهای واگیر

سایت بیمارستان: www.Goldis.mui.ac.ir

در صورتیکه بعد از واکسن سرخک، سرخچه و اوربون، کودک تب داشت می توانید همین مقدار ذکر شده را تجویز کنید و جهت کاهش درد در ناحیه تزریق می توانید از کمپرس سرد استفاده نمایید. دریافت واکسن پنج گانه منجر به بروز واکنش های شدید نمی گردد.

۴ - به کودک خود مایعات فراوان شامل آب، آب میوه، سوپ بدهید تا ضمن کنترل تب آب از دست رفته بدن او را جبران نماید.

چند نکته: چنانچه پس از تزریق واکسن با علائمی مانند رنگ پریدگی، گریه طولانی مدت، لرزش اندام های بدن و هر گونه علامت غیرطبیعی در کودک روبرو شدید، سریعاً او را نزد پزشک متخصص اطفال ببرید.

معمولاً عوارض واکسن در یک تا دو روز بعد از ایمنسازی اتفاق می افتد (بجز واکسن MMR که ۱۲ - ۶ روز بعد از ایمنسازی اتفاق می افتد). واکنش موضعی شامل درد و تورم و قرمزی محل تزریق است که در ثلاث و یادآور واکسنها تا ۸۵ درصد میرسد دو هفته پس از ایمنسازی ب ت ژ واکنش بصورت پاپول (دانه برجسته اندازه عدس) بوده که محل زخم شده پس از چند ماه بهبود یافته و اسکار باقی میگذارد. واکنشهای عمومی شامل